

Vesiensuojelijan näkökulma

Uusia menetelmiä
turvemaiden
vesistövaikutusten
tarkkailuun

-BioTar-projektin
loppuseminaari

14.5.2014

aluepäällikkö Merja Ylönen



Oikea tieto kuormituksen tasosta ja riittävä seuranta vesiensuojelun tueksi

Oulujoen-lijoen vesienhoitoalue

- Ihmistoiminta on muokannut suurta osaa Pohjois-Pohjanmaan vesistöistä. Ekologiselta tilaltaan erinomaisia on enää noin 10 % järvipinta-alasta ja 12 % jokivesistä.
 - 2. VHS-kaudella seuranta ja muu ympäristöhallinnon seuranta yhdistetään yhdeksi ohjelmaksi.
 - seurantaa määrävuosin: rotaatio 3, 6 tai 12 vuotta
 - biologisten menetelmien työmäärää ja kustannuksia vähennetään
- Pääosa seurannasta on omavalvontaa.

Mikä on todellinen kuormitustaso?



BioTar-raportti:

- Turvemaan käyttömuotojen aiheuttamista vedenlaadullisista vaikutuksista ei ole yksiselitteistä näkemystä.
- Osa kuormituksista kulkeutuu epäsäännöllisten ja äkillisten pitoisuuspiikkien aikana, joita ei normaalilla vesinäytteen otolla saada arvioitua.

SLL:

- Turvesoiden vesiensuojelurakenteet pidättävät heikosti suurten ja nopeiden virtaamahuippujen kuljettamaa orgaanista ainesta
- Tulvahuippujen aikana kulkeutuu vesistöihin noin 90 % turvesuon päästöistä > puuttuu tilastoista

KUURTOSUO 26.4.2013

Vain turpeenkaivuu on luvanvaraista



Jatkokehittämistarpeita

Virtaamahuippujen kuormituspiikkien vaikutus selville

KHO 11.4.2014 Penikkaneva, Karstula ja KHO 16.4.2014 Olkitaipaleensuo, Keuruu : suunnitelma veden laadun mittaamisesta luotettavasti kuormituksen selvittämiseksi ylivirtaamatilanteissa > tarkkailulla saatava selville todellinen vesistöön kohdistuva kuormitus tilanteissa, jolloin virtaama on poikkeuksellisen suuri.



Päästöjen laskentatapa uusiksi

VAATIMUS

- ominaiskuormituksen arvioinnista luovuttava ja tilalle luotettava tieto todellisesta kokonaiskuormituksesta
- Vapon tj Yli-Kyyny Suomen luonto -lehdessä 4/2014: Ominaiskuormituslaskenta on väärä ja kaikki suot pitää mitata erikseen.
- päästöjen mittaus ja seuranta kaikista vesikerroksista ja pohjasta
- selvitys ja testaus, toimiiko Svahnbäckin kaava: kiintoaineen määrä turpeenottoalueen jätevedessä suhteessa mitattuihin fosforin ja typen määrään (P 0.1%, N 3 %, kiintoaine 100 %)



Jatkokehittämistarpeita



Kemikalointi turvesoiden
vesienpuhdistuksessa ja sen
vaikutukset alapuolisessa
vesistössä

Mikkelin Haukivuoren
Kangasjärvi on päätynyt
turpeenottokenttien
laskeutusaltaaksi

(käytössä pix-115 ferrisulfaatti
> päätyy osittain vesistöön)

Ojittamaton valuma-alue erottuu ja edukseen



BioTar-raportin yhteenveto:

Luonnontilaisten valuma-alueiden alapuolinen vesistö poikkeaa kuitenkin merkittävästi ojitetuista eikä esimerkiksi orgaanista sedimenttiä kerry juurikaan purojen virtaaville osuuksille.

SLL:

Turvetuotannon päästöt eivät ole luonnonsuon luokkaa.

www.sll.fi/mita-me-teemme/suot/